

СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ КАТО ЧАСТ ОТ МЕНИДЖМЪНТА НА НАРОДНА БИБЛИОТЕКА “ИВАН ВАЗОВ”

Уважаеми колеги, разрешете ми да не теоретизирам така формулираната тема. В библиотековедската литература вече има достатъчно публикации (непрекъснато излизат и нови), които широко третират съвременните аспекти на библиотечния мениджмънт. Още повече предполагам, че аудиторията е запозната с тях.

Аз считам, че по-голяма полза всички ние бихме имали ако споделим и дискутираме практическата реализация на новите изисквания в управлението на публичната библиотека.

Ето защо ще обърна внимание към Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ДВ бр. 21 от 10 март 2006 г.) който наложи въвеждането на нови политики и процедури в управлението на организациите от публичния сектор, в това число и в библиотеките.

В закона са изписани отговорностите на ръководителите на организациите. Ще цитирам някои от тях:

- Определяне целите на организациите, които ръководят разработването и прилагането на стратегически планове, планове за действие и програми за достигане на поставените цели;
- Идентифицирането, оценката и управлението на рисковете, застрашаващи постигането на целите;
- Спазване на принципите за добро финансово управление и прозрачност на публичните средства;
- Ефективно управление на персонала и поддържането нивото на компетентността му;
- създаването на подходяща организационна структура с цел ефективно изпълнение на задълженията;
- въвеждането на антикорупционни процедури;
- Отчетността и докладването за състоянието на системите за финансово управление и контрол;

- Въвеждането на вътрешни правила за финансово управление и контрол с административен акт или система от актове;
- Създаването на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в организациите;

За всички посочени до тук и още други посочени в закона отговорности директорът организира създаването на писмени политики и процедури осигуряващи прилагането на предварителен контрол за законосъобразност и неговото документиране съгласно цитирания закон и методическите указания на МФ издадени във връзка със закона.

Това наложи да се разработят редица нови документи или да се актуализират съществуващите стари.

Бих искала да ги цитирам всички, тъй като те са задължителни за библиотеките и тяхното наличие и изпълнение са обект на одиторски проверки от съответните общински служби.

- Стратегически план за дейността на Народна библиотека “Иван Вазов” за 2007 – 2009 г.;
- Оперативни планове за всяка отделна година
- Стратегия за управление на риска
- Правилник за обслужване на читателите
- Правилник за назначаване, повишаване в длъжност, атестиране и повишаване квалификацията на служителите от библиотеката.

Разработени са два формуляра за оценка на индивидуалното изпълнение на длъжността на служители, които имат и които нямат ръководни функции.

- Процедура за делегиране на правомощия в библиотеката
- Процедура за извършване на разходи по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП).
- Процедура за сключване на договори за ползване на външни услуги, строителство и доставки извън обхвата на ЗОП
- Процедура за извършване на разходи за външни услуги
- Длъжностни характеристики в съответствие със закон
- Счетоводна политика
- Вътрешни Правила за организация на работната заплата
- Етичен кодекс

Всички тези документи – планове, правилници, процедури не са самоцелни. Те са важен механизъм за реализация на стратегическия план и годишните оперативни планове.

Стратегическо планиране

Стратегическото планиране е набор от действия и решения, предприети от ръководството на дадена организация, които водят до разработката на специфични стратегии, предназначени да подпомогнат организацията да достигне поставените цели. Самият процес на стратегическо планиране подпомага вземането на управленски решения. Неговата задача е да осигури нововъведения и изменения в организацията в нужната степен, за да се осъществят набелязаните цели.

Стратегията е всестранен, по отношение на детайлите комплексен план, предназначен да осигури осъществяването на мисията на библиотеката и постигане на нейните цели. стратегическият план придава индивидуалност на всяка библиотека. Неговото съставяне изисква обосновка, базираща се на обширни изследвания и фактически данни, която включва формулиране на целите, анализ на външната среда, избор на стратегии за действие, оценка, внедряване, проверка на стратегията. Стратегическият план трябва да бъде така изграден, че да открива перспектива пред библиотеката, да не се променя в течение на дълъг период от време, но и да бъде достатъчно гъвкав, а при необходимост да се модифицира.

Стратегическото планиране има смисъл само тогава, когато има шанс да се реализира. “Успехът се базира на ефективното съчетаване между външните отношения на една организация и нейните собствени характерни възможности” (Джон Кей). При избора на основополагащата обща стратегия следва да се има предвид връзката с другите организационни функции. Важен механизъм за реализиране на стратегическия план е разработката на планове и насоки, като тактика, политика, процедура и правила.